

ZESDE HOOFDSTUK

EXODUS

De Leer van de Naasteliefde

7178. Niemand kan weten wat het goede is, in de geestelijke zin verstaan, tenzij hij weet wat de liefde jegens de naaste en de liefde tot God is; en niemand kan weten wat het boze is, tenzij hij weet wat eigenliefde en wereldliefde is.

Noch kan wie ook uit innerlijke erkenning weten wat het ware is dat van het geloof is, tenzij hij weet wat het goede is en tenzij hij in het goede is; noch kan wie ook weten wat het valse is, tenzij hij weet wat het boze is.

Daarom kan niemand zichzelf doorvorsen, tenzij hij weet wat het goede is uit de beide liefden ervan en het ware vanuit het goede; en tenzij hij weet wat het boze is uit de beide liefden ervan en het valse vanuit het boze.

7179. Er zijn twee vermogens bij de mens: het ene wordt het verstand genoemd en het andere de wil; de wil is de mens gegeven ter wille van het goede, dat van de liefde is; en het verstand ter wille van het ware, dat van het geloof is; want het goede dat van de liefde is, heeft betrekking op de wil en het ware, dat van het geloof is, heeft betrekking op het verstand; het ene vermogen heeft op wonderbaarlijke wijze verbinding met het andere.

Zij verbinden zich bij degenen die in het goede zijn en daaruit in het ware; en eveneens verbinden zij zich bij hen die in het boze zijn en daaruit in het valse; bij beide personen maken die twee vermogens één gemoed.

Anders is het gesteld bij hen die in het ware zijn ten aanzien van het geloof en in het boze ten aanzien van het leven; evenzo bij hen die in het valse zijn ten aanzien van het geloof en in een schijnbaar goede ten aanzien van het leven.

7180. Het is de mens niet geoorloofd zijn gemoed te verdelen en die beide vermogens over en weer van elkaar los te trekken, dat wil zeggen, het ware te verstaan en te spreken en het boze te willen en te doen.

Dan immers zou het ene vermogen omhoog of naar de hemel schouwen en zou het andere omlaag of naar de hel schouwen en zo zou de mens tussen het ene en het andere hangen.

Maar laat hij weten dat de wil meevoert en het verstand begunstigt.

Hieruit blijkt, hoe het is gesteld met het geloof en met de liefde en hoe met de staat van de mens indien die vermogens werden gescheiden.

7181. Niets is meer noodzakelijk voor de mens dan te weten of in hem de hemel dan wel de hel is; want in de ene of in de andere moet hij tot in het eeuwige leven; om dat te weten is het nodig dat hij zal weten wat het goede en wat het boze is, want het goede stelt de hemel samen en het boze stelt de hel samen.

Elk van beide leert de Leer van de naasteliefde.

7182. De liefde tot God wordt er gezegd en er wordt verstaan de liefde tot de Heer, want niet een ander is God; de Vader is in Hem, (Johannes 14:9-11); en de Heilige Geest is uit Hem, (Johannes 16:13-15).

EXODUS 6:1-30

1. *En Jehovah sprak tot Mozes: Nu zult gij zien wat Ik doen zal aan farao; omdat met een sterke hand hij hen zal zenden en met een sterke hand hij hen zal uitdrijven uit zijn land.*
2. *En God sprak tot Mozes en sprak tot hem: Ik Jehovah.*
3. *En Ik ben verschenen aan Abraham, Izaäk en aan Jakob, in God Schaddai en met Mijn Naam Jehovah ben Ik hun niet bekend geweest.*
4. *En ook heb Ik Mijn verbond opgericht met hen, om hun het land Kanaän te geven, het land van hun vreemdelingschappen waarin zij vreemdelingen geweest zijn.*
5. *En ook heb Ik gehoord het gekerm van de zonen Israëls, dat de Egyptenaren hen doen dienen; en Ik heb aan Mijn verbond gedacht.*
6. *Daarom zeg tot de zonen Israëls: Ik Jehovah en Ik zal ulieden uitleiden van onder de lasten van de Egyptenaren en Ik zal ulieden bevrijden van hun slavernij; en Ik zal ulieden verlossen door een uitgestrekte arm en door grote gerichten.*
7. *En Ik zal ulieden Mij aannemen tot een volk en Ik zal ulieden tot een God zijn en gijlieden zult bekennen dat Ik Jehovah uw God ben, uitleidende ulieden van onder de lasten van Egypte.*
8. *En Ik zal ulieden leiden tot het land waarover Ik Mijn hand opgeheven heb om het te geven aan Abraham, Izaäk en Jakob; en Ik zal het ulieden geven tot een erfenis, Ik Jehovah.*
9. *En Mozes sprak aldus tot de zonen Israëls en zij hoorden niet naar Mozes, vanwege de benauwdheid des geestes en vanwege de harde salvernij.*
10. *En Jehovah sprak tot Mozes, door te zeggen:*
11. *Kom, spreek tot farao, de koning van Egypte en hij zende de zonen Israëls uit zijn land.*
12. *En Mozes sprak voor Jehovah, door te zeggen: Zie, de zonen Israëls hebben niet gehoord naar mij en hoe zal farao mij horen en ik onbesneden van lippen?*
13. *En Jehovah sprak tot Mozes en tot Aharon en Hij gebood hun tot de zonen Israëls en tot farao, de koning van Egypte, om uit te leiden de zonen Israëls uit het land van Egypte.*
14. *Deze zijn de hoofden van het huis van hun vaders; de zonen van Ruben, de eerstverwekte van Israël, Hanoeh en Pallu, Hezron en Charmi; dezen zijn de familiën van Ruben.*
15. *En de zonen van Simeon: Jemuël en Jamin en Ohad en Jachin, en Zohar en Saul, de zoon van een Kanaänitische; deze zijn de familiën van Simeon.*
16. *En deze namen van de zonen van Levi, naar hun geboorten: Gerson en Kehath en Merari; en de jaren des levens van Levi zevenendertig en honderd jaren.*
17. *De zonen van Gerson: Libni en Simei, naar hun familiën.*
18. *En de zonen van Kehath, Amram en Jizhar en Hebron en Uzziël; en de jaren des levens van Kehath drieëndertig en honderd jaren.*
19. *En de zonen van Merari: Machli en Musi; deze zijn de familiën van Levi naar hun geboorten.*
20. *En Amram nam Jochebed, zijn moei, zich tot een vrouw en zij baarde hem Aharon en Mozes; en de jaren des levens van Amram zevenendertig en honderd jaren.*
21. *En de zonen van Jizhar: Korah, en Nefeg en Zichri.*
22. *En de zonen van Uzziël: Misaël en Elzafan en Sithri.*
23. *En Aharon nam Eliseba, de dochter van Amminadab, zuster van Nahesson; en zij baarde hem Nadab en Abihu, Eleazar en Ithamar.*

24. *En de zonen van Korah waren: Assir en Elkana en Abiasaf; deze zijn de familiën van de Korachieten.*
25. *En Eleazar, de zoon van Aharon, nam voor zich een van de dochters van Putiël tot een vrouw; en zij baarde hem Pinehas; deze zijn de hoofden van de vaderen van de Leviëten, naar hun familiën.*
26. *Deze Aharon en Mozes, tot wie Jehovah sprak: Leidt uit de zonen Israëls uit het land van Egypte, naar hun heiren.*
27. *Dezen sprekende tot farao, de koning van Egypte, om uit te leiden de zonen Israëls uit Egypte; deze Mozes en Aharon.*
28. *En het geschiedde ten dage als Jehovah tot Mozes sprak in het land van Egypte.*
29. *En Jehovah sprak tot Mozes, door te zeggen: Ik Jehovah, spreek tot farao, de koning van Egypte, alles wat Ik spreek tot u.*
30. *En Mozes sprak voor Jehovah: Zie ik ben onbesneden van lippen en hoe zal farao naar mij horen?*

DE INHOUD

7183. In het voorgaande hoofdstuk is gehandeld over degenen die uit het geestelijk rijk van de Heer zijn, namelijk dat zij bestookt waren door valsheden en tenslotte dat zij vanwege die kwellingen dicht aan de wanhoop toe waren; nu worden zij opgebeurd door de hoop en door de belofte dat zij zeker worden bevrijd; hierover wordt in de innerlijke zin in dit hoofdstuk gehandeld; en het wordt aangeduid met de woorden die Jehovah sprak tot Mozes.

7184. Daarna wordt het geestelijk rijk van de Heer beschreven ten aanzien van het geloof en ten aanzien van de naastenliefde en daarna ten aanzien van de leer en verder ten aanzien van de opneming van de Goddelijke Wet.

Ruben en Simeon en hun families beelden de dingen uit die van het geloof zijn; Levi en zijn familie, beelden de dingen uit die van de naastenliefde zijn; Aharon en zijn families de dingen die van de leer zijn; en Mozes de dingen die van de Goddelijke Wet zijn.

DE INNERLIJKE ZIN

7185. En Jehovah sprak tot Mozes: Nu zult gij zien wat Ik doen zal aan farao; omdat met een sterke hand hij hen zal zenden en met een sterke hand hij hen zal uitdrijven uit zijn land. En Jehovah sprak tot Mozes; betekent het onderricht ten aanzien van de Goddelijke Wet; nu zult gij zien wat Ik doen zal aan farao, betekent het duidelijke begrip wat er zal gebeuren met hen die bestoken; omdat met een sterke hand hij hen zal zenden, betekent dat zij met alle kracht en macht hen zullen ontvluchten; en met een sterke hand hij hen zal uitdrijven uit zijn land, betekent dat zij met alle kracht en macht hen uit hun nabijheid zullen verjagen.

7186. En Jehovah sprak tot Mozes; dat dit het onderricht ten aanzien van de Goddelijke Wet betekent, staat vast uit de betekenis van Jehovah sprak, namelijk het onderricht vanuit het Goddelijke, waarover hierna; en uit de uitbeelding van Mozes, dus de Goddelijke Wet, nrs. 6723, 6752, 7014.

Dat Jehovah sprak tot Mozes, het onderricht ten aanzien van de Goddelijke Wet betekent, komt omdat aan het einde van het voorgaande hoofdstuk krachtens de Goddelijke Wet werd geloofd dat het zal gebeuren dat zij die van de geestelijke Kerk waren terstond van de bestokingen zouden worden bevrijd; terwijl het toch volgens de orde is dat de bozen die

aanvallen, bij graden moeten worden verwijderd en dat degenen die van de geestelijke Kerk zijn, bij graden moeten worden bevrijd; de Goddelijke Orde is immers geen andere; vandaar is ook de Goddelijke Wet geen andere, want de gehele Goddelijke Wet is van de orde en wel dermate dat het hetzelfde is of men zegt de Goddelijke Wet dan wel de Wet van de Goddelijke Orde.

Over deze Wet worden nu diegenen onderricht die van de geestelijke Kerk zijn en dat het krachtens die Wet is dat zij zeker moeten worden bevrijd wanneer de tijd en de staat volgens de orde daar is.

Dat Mozes, door wie hier de Goddelijke Wet wordt uitgebeeld, zodanig is als zij is bij hen die van de geestelijke Kerk zijn, wanneer zij in die staat van bestokingen zijn, krachtens de Goddelijke Wet heeft geloofd dat het zal plaatsvinden, dat zij terstond van die aanvallen zouden worden bevrijd, blijkt uit wat hij sprak aan het einde van het voorgaande hoofdstuk, namelijk: ‘Waarom hebt Gij dit volk boos gedaan; waarom dit dat Gij mij gezonden hebt en door te bevrijden hebt Gij Uw volk niet bevrijd’, waarmee wordt aangeduid dat zij al te zeer werden gekwetst door de valsheden, terwijl toch de van het Goddelijke voortgaande Wet anders schijnt te zeggen en dat zij zo niet uit de staat van die kwellingen zijn weggenomen, nrs. 7165, 7166, 7169.

Dat zij die van de geestelijke Kerk zijn en in de lagere aarde zijn, geleidelijk bij graden van die bestokingen zouden worden bevrijd en niet direct, komt omdat de aanklevende boosheden en valsheden niet op andere wijze kunnen worden verwijderd en de goede en de ware dingen in de plaats ervan ingeboezemd; dit vindt plaats door verschillende verandering van staat, dus geleidelijk bij graden.

Zij die geloven dat de mens rechtstreeks in de hemel kan worden binnengeleid en dat dit alleen van de barmhartigheid van de Heer is, vergissen zich schromelijk; indien dit het geval was, dan zouden allen, hoevelen het er ook in de hel zijn, in de hemel verheven worden, want de barmhartigheid van de Heer is jegens allen; maar het is volgens de orde dat elk mens zijn leven dat hij in de wereld heeft geleid, met zich meebrengt en volgens dat leven is zijn staat in het andere leven; en dat de barmhartigheid van de Heer bij allen invloeit, maar dat deze op verschillende wijze wordt opgenomen en door degenen die in het boze zijn, wordt verworpen; en omdat zij zich hiervan hebben doordrenkt in de wereld, behouden zij dat ook in het andere leven; ook bestaat er in het andere leven geen verbetering; de boom blijft immers liggen waar hij gevallen is.

Hieruit blijkt dat het volgens de orde is dat zij die in het goede hebben geleefd en bij wie eveneens grove en onzuivere dingen zijn, die van de liefden van de wereld en van de eigenliefde zijn, niet vergezelschap kunnen worden aan hen die in de hemelen zijn, voordat die dingen zijn verwijderd.

Hieruit blijkt, dat de bevrijding van die bestokingen geleidelijk bij graden plaatsvindt.

7187. Nu zult gij zien wat Ik doen zal aan farao; dat dit de heldere doorvatting betekent wat er zal gebeuren met degenen die kwellen, staat vast uit de betekenis van zien, namelijk opmerken, nrs. 2150, 3764, 4567, 4723, 5400; hier de duidelijk doorvatting, omdat het wordt gezegd ten aanzien van het onderricht uit het Goddelijke; uit de betekenis van wat Ik doen zal, namelijk wat er gebeuren zal; en uit de uitbeelding van farao, dus zij die door de ingeworpen valsheden bestoken, waarover de nrs. 6651, 6679, 6683, 7107, 7110, 7126, 7142.

7188. Omdat met een sterke hand hij hen zal zenden; dat dit betekent dat zij met alle kracht en macht hen zullen ontvluchten, staat vast uit de betekenis van de sterke hand, namelijk met alle kracht en macht; dat de hand de macht is, zie de nrs. 878, 3387, 4931, 5327, 5328, 6947, 7011; en uit de betekenis van hen zenden, namelijk voor hen vluchten.

Het is hiermee als volgt gesteld: wanneer de helsen er door bestraffingen van worden afgeschrikt kwaad te doen, dan onthouden zij zich uiteindelijk van het bestoken en willen zij hen verlaten en wegvluchten; maar omdat de enige verkwikking in hun leven bestaat in kwaad te doen en te benauwen, kunnen zij zich daarvan niet onthouden indien zij niet alle kracht en macht aanwenden om zich te verwijderen; dat wat immers het verkwikkelijke is van iemands leven – omdat het van zijn liefde is, is het van zijn leven en voert hem mee – dat kan ook niet worden weerstaan, tenzij het onverkwikkelijke van de bestraffing de overhand heeft op het verkwikkelijke van boos te doen; vandaar de bestraffingen van de bozen in het andere leven.

7189. En met een sterke hand hij hen zal uitdrijven uit zijn land; dat dit betekent dat zij met alle kracht en macht hen uit hun nabijheid zullen verjagen, staat vast uit de betekenis van de sterke hand, namelijk met alle kracht en macht, nr. 7188; en uit de betekenis van hen uitdrijven, dus verjagen; en uit de betekenis van zijn land, dus de nabijheid; dat het land waar zij die van de geestelijke Kerk zijn, bestookt worden door valsheden, nabij de hellen is die aanvallen en de lagere aarde wordt genoemd, zie nr. 7090; uit zijn land is vandaar uit de nabijheid.

7190. vers 2-8.

En God sprak tot Mozes en sprak tot hem: Ik Jehovah. En Ik ben verschenen aan Abraham, Izaäk en aan Jakob, in God Schaddai en met Mijn Naam Jehovah ben Ik hun niet bekend geweest.

En ook heb Ik Mijn verbond opgericht met hen, om hun het land Kanaän te geven, het land van hun vreemdelingschappen waarin zij vreemdelingen geweest zijn.

En ook heb Ik gehoord het gekerm van de zonen Israëls, dat de Egyptenaren hen doen dienen; en Ik heb aan Mijn verbond gedacht.

Daarom zeg tot de zonen Israëls: Ik Jehovah en Ik zal ulieden uitleiden van onder de lasten van de Egyptenaren en Ik zal ulieden bevrijden uit hun slavernij; en Ik zal ulieden verlossen door een uitgestrekte arm en door grote gerichten.

En Ik zal ulieden Mij aannemen tot een volk en Ik zal ulieden tot een God zijn en gijlieden zult bekennen dat Ik Jehovah uw God ben, uitleidende ulieden van onder de lasten van Egypte.

En Ik zal ulieden leiden tot het land waarover Ik Mijn hand opgeheven heb om het te geven aan Abraham, Izaäk en Jakob; en Ik zal het ulieden geven tot een erfenis, Ik Jehovah.

En God sprak tot Mozes, betekent het nieuwe, maar in voortzetting van het eerdere; en sprak tot hem: Ik Jehovah, betekent de bevestiging uit het Goddelijke, die onherroepelijk is; en Ik ben verschenen aan Abraham, Izaäk en aan Jakob, in God Schaddai, betekent de verzoeken van de Heer ten aanzien van het Menselijke en de verzoeken van de gelovigen en daarna de vertroosting; en met Mijn Naam Jehovah ben Ik hun niet bekend geweest, betekent dat zij die van de geestelijke Kerk zijn, in de staat van hun verzoeken niet dachten over de Goddelijke dingen die van de Kerk zijn; en ook heb Ik Mijn verbond opgericht met hen, betekent toen toch verbinding door het Goddelijk Menselijke van de Heer; om hun het land Kanaän te geven, betekent waardoor zij zouden worden verheven in de hemel; het land van hun vreemdelingschappen, waarin zij vreemdelingen geweest zijn, betekent waar de dingen zijn die van het geloof en van de naastenliefde zijn, waarover zij waren onderricht en waarnaar zij hebben geleefd; en ook heb ik gehoord het gekerm van de zonen Israëls, betekent hun smart vanwege de strijd; dat de Egyptenaren hen doen dienen, betekent met hen die in de valsheden zijn, die trachten te onderwerpen; en Ik heb aan Mijn

verbond gedacht, betekent het wegnemen van diegenen ter wille van de verbinding; daarom zeg tot de zonen Israëls, betekent dat de Goddelijke Wet zal geven dat zij die uit het geestelijk rijk van de Heer zijn, waarnemen; Ik, Jehovah, betekent de bevestiging uit het Goddelijke; en Ik zal ulieden uitleiden van onder de lasten van de Egyptenaren, betekent dat de Heer hen zal wegnemen van de aanvallen van hen die in valsheden zijn; en Ik zal ulieden bevrijden van hun dienstbaarheid, betekent ten volle aan het streven om hen te onderwerpen; en Ik zal ulieden verlossen door een uitgestrekte arm, betekent het uitleiden uit de hel krachtens de Goddelijke macht; en door grote gericht, betekent volgens de wetten van de orde uit het Goddelijk Menselijke van de Heer; en Ik zal ulieden Mij aannemen tot een volk; betekent dat zij zullen worden toegevoegd aan degenen in de hemel die daar de Heer dienen; en Ik zal ulieden tot een God zijn, betekent dat zij het Goddelijke eveneens zullen opnemen; en gijlieden zult bekennen dat Ik Jehovah uw God ben, betekent dan de gewaarwording dat de Heer alleen God is; uitleidende ulieden van onder de lasten van Egypte, betekent dat Hij hen van de bestokingen door de valsheden heeft bevrijd; en Ik zal ulieden heenleiden tot het land waarover Ik Mijn hand opgeheven heb om het te geven aan Abraham, Izaäk en Jakob, betekent uit de Goddelijke macht de verheffing tot de hemel, waar het Goddelijk Menselijke van de Heer het al is; en Ik zal het ulieden geven tot een erfenis, betekent het leven daar van de Heer tot in het eeuwige; Ik Jehovah, betekent de bevestiging uit het Goddelijke.

7191. En God sprak tot Mozes; dat dit het nieuwe betekent, maar in voortzetting van het vroegere, staat hieruit vast dat meermalen in een doorlopende tekst wordt gelezen ‘Jehovah sprak, en Jehovah sprak’ zoals eveneens in dit hoofdstuk: ‘God sprak tot Mozes’, (Exodus 1); en in dit vers, ‘God sprak tot Mozes’, evenzo vers 10,13,28,29 en elders, waar deze herhaling niets anders betekent dat een of ander nieuwe dat daar dan inzet, dat evenwel moet worden vastgehecht aan het voorafgaande.

Dat ‘Jehovah sprak’, het nieuwe van de waargenomen doorvatting is, zie de nrs. 2061, 2238, 2260.

Men moet weten dat het Woord in de oorspronkelijke taal afscheidingstekens mist en daarom waren er in plaats daarvan zulke uitdrukkingen en in plaats van kleinere afscheidingen of onderscheidingen was het woordje ‘en’, daarom komt dit zo veelvuldig voor; eveneens is de spraak van de engelen continu, weliswaar met afscheidingen, maar daar worden de dingen die voorafgaan wonderbaarlijk samen verbonden met de zaken die volgen; de ideeën van de engelen immers zijn overvol van wezenlijke en van ontelbare zaken die onuitsprekelijk zijn, en voor de mens wanneer hij in de wereld is, onbegrijpelijk; vandaar kunnen de einden van de voorafgaande perioden met de aanvangen van de volgende perioden ten volle verbonden worden en zo uit verscheidene reeksen één enkele gevormd worden.

Wat verbazingwekkend en ongelooflijk is: in het spreken van de engelen wordt de vorm van de hemel uitgebeeld; vandaar is in elk spreken van de engelen een welluidend samenklinken zodanig als van gezangen, zodat elke afsluiting eindigt in een één lettergreep, dus in een éne; en het is mij gezegd, dat dit zo is vanwege de oorzaak dat alle en de afzonderlijke dingen in de hemel betrekking hebben op de éne God, als op hun einddoel.

Hieruit kan ook vaststaan, dat alles van het denken en vandaar van het spreken, door de hemel invloeit uit de Heer en dat vandaar een zodanig welluidend samenklinken in het spreken is, dat samenvalt tot een éne.

7192. En sprak tot hem: Ik Jehovah; dat dit de bevestiging uit het Goddelijke betekent, dat onherroepelijk is, kan zonder ontvouwing vaststaan; van Jehovah immers, dat wil zeggen, van de Heer, kan niet iets bevestigd worden dan door Hemzelf; door de hemel kan het niet, omdat deze ver beneden Hem is, te minder door iets in de wereld; maar opdat er Goddelijke bevestiging zal zijn, die eeuwig en onherroepelijk is, moet die uit het Goddelijke Zelf zijn;

een zodanige bevestiging, namelijk ‘Ik Jehovah’, leest men vaak bij Mozes, (Exodus 12:12; Leviticus 18:5,6; 19:12,14,18,27,30,32,37; 20:8; 21:12; 22:2,3,8,30,31,33; 26:2,45; Numeri 3:13,41,45).

En bij de profeten ‘gezegde van Jehovah’, waaronder eveneens de bevestiging uit het Goddelijke wordt verstaan, (Jesaja 3:15; 14:22,23; 17:6; 22:14,25; 43:12; 52:5; Jeremia 2:22; 3:1,10,13,20; 8:12; 12:17; 13:25; 25:7,29; 16:16; 23:7,24,29,31) en meermalen elders.

De bevestiging uit het Goddelijke vindt plaats door het Goddelijk Menselijke, dus eveneens door Hemzelf, bij Jesaja: ‘God heeft gezworen door Zijn rechterhand en door de arm van Zijn sterkte’, (Jesaja 62:8).

7193. En Ik ben verschenen aan Abraham, en aan Izaäk en aan Jakob, in God Schaddai; dat dit de verzoeken van de Heer betekent ten aanzien van het Menselijke en de verzoeken van de gelovigen en daarna de vertroosting, staat vast uit de betekenis van verschijnen of gezien worden, wanneer dit van Jehovah wordt gezegd, namelijk de doorvatting vanuit het Goddelijke, nrs. 2150, 3764, 4567, 5400; uit de uitbeelding van Abraham, Izaäk en Jakob, namelijk de Heer ten aanzien van het Goddelijke Zelf en ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, nrs. 6804, 6847; hier echter wordt, omdat Jehovah spreekt en zegt dat Hij hun verschenen is, de Heer ten aanzien van het Menselijke aangeduid, dat wil zeggen, het Menselijke voordat het Goddelijk was gemaakt; met Abraham wordt het hemelse in dat Menselijke aangeduid, met Izaäk het geestelijke en met Jakob het natuurlijke.

Dat de Heer ten aanzien van het Menselijke hier onder ‘genen’ wordt verstaan, niet ten aanzien van het Goddelijke Zelf, noch ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, komt omdat over de verzoeken wordt gehandeld en omdat de Heer ten aanzien van het Menselijke, voordat het Goddelijk was gemaakt, verzocht kon worden, maar niet ten aanzien van het Goddelijk Menselijke en te minder ten aanzien van het Goddelijke Zelf; het Goddelijke immers is buiten alle verzoeking.

De helsen, die verzoeken, kunnen zelfs niet eens de hemelse engelen naderen; wanneer zij hen naderen, dan worden zij door afgrijzen en angst aangegrepen en worden dan alsof zij ontzield zijn; daar zij hen niet kunnen naderen en wel vanwege het Goddelijke dat bij hen is, veel minder nog kunnen zij het Goddelijke naderen, dat oneindig boven de engelen is. Hieruit kan vaststaan, dat de Heer een zwak Menselijke van de moeder heeft aangenomen om verzocht te kunnen worden en door verzoeken alle dingen in de hemel en in de hel in de orde te kunnen terugbrengen en toen tegelijk Zijn Menselijke te verheerlijken, dat wil zeggen, Goddelijk te maken.

Dat met God Schaddai de verzoeken worden aangeduid en daarna de vertroosting zie de nrs. 1992, 3667, 4572, 5628.

Er wordt gezegd daarna de vertroosting, omdat het krachtens de Goddelijke orde is, dat na de smart van de verzoeking de verzachting volgt, niet anders dan als na de avond en de nacht de morgen en de dageraad; zij stemmen ook overeen, want er zijn beurtwisselingen van staten in het andere leven, zoals er beurtwisselingen van tijden in de wereld zijn; de staten van de verzoeking en van de bestoking en verder van de verlating zijn daar de avond en de nacht; en de staten van vertroosting en van de feestelijkheden zijn daar de morgen en de dageraad.

Dat met dezelfde woorden, namelijk ‘Ik ben verschenen aan Abraham, Izaäk en Jakob’ en aan Jakob ook de verzoeken van de gelovigen worden aangeduid en daarna de vertroosting, komt omdat de wederverwekking van de mens, die door middel van verzoeken plaatsvindt, een beeld is van de verheerlijking van de Heer, nrs. 3138, 3212, 3296, 3490, 4402, 5688; daarom worden de dingen die over de Heer in de hoogste zin worden verstaan in het Woord, ten aanzien van de gelovigen in de betreffende zin verstaan.

7194. In Mijn Naam Jehovah ben Ik hun niet bekend geweest; dat dit betekent dat zij die van de geestelijke Kerk zijn, in de staat van verzoeking niet dachten over de Goddelijke dingen die van de Kerk zijn, staat vast uit de betekenis van de Naam van Jehovah, namelijk alles in één samenvatting waardoor de Heer wordt vereerd, nrs. 2724, 3006, 6674; dus al het Goddelijke in de Kerk; onder de Naam van Jehovah wordt eigenlijk het Goddelijk Menselijke van de Heer verstaan, nrs. 2628, 6887 en omdat door en van het Goddelijk Menselijke het al van het geloof en het al van de liefde voortgaat, die de Goddelijke dingen van de Kerk zijn, is dit in één samenvatting het al van de Goddelijke eredienst; en uit de betekenis van niet bekend zijn, namelijk niet geweten worden of niet gedacht worden ten aanzien van die dingen, dat wil zeggen met betrekking tot de Goddelijke dingen die in de Kerk zijn, namelijk in de staat van verzoeking, die met God Schaddai wordt aangeduid; en daarom wordt er gezegd dat Hij aan Abraham, Izaäk en Jakob bekend is geweest, niet echter met Zijn Naam Jehovah.

Dit is de innerlijke zin van deze woorden; maar de uiterlijke of de historische zin is een andere; uit deze zin kan vaststaan, dat Abraham, Izaäk en Jakob Jehovah niet hebben vereerd, maar God Schaddai, zie de nrs. 1992, 3667, 5628 en dat Abraham Jehovah niet heeft gekend, nrs. 1356, 2559; dat echter in de historische teksten over Abraham, Izaäk en Jakob, Jehovah met name wordt genoemd, komt omdat dat Woord geschreven is door Mozes, aan wie de Naam van Jehovah was bekend gemaakt en in de historische teksten Jehovah met name wordt genoemd ter wille van de innerlijke zin; want overal in het Woord wordt Jehovah met name genoemd, wanneer er wordt gehandeld over het goede, dat van de liefde is, maar God wanneer er wordt gehandeld over het ware, dat van het geloof is, nrs. 700, 732, 1096, 2586, 2769, 2807, 2822, 3921, 4402.

7195. En ook heb Ik Mijn verbond opgericht met hen; dat dit betekent dat er zelfs toen toch verbinding was door het Goddelijk Menselijke, staat vast uit de betekenis van het verbond, namelijk de verbinding, nrs. 665, 666, 1023, 1038, 1864, 1996, 2003, 2021, 6804; en uit de uitbeelding van Abraham, Izaäk en Jakob, die hier diegenen zijn met wie het verbond was opgericht, namelijk het Goddelijk Menselijke van de Heer, nrs. 6804, 6847; hieruit blijkt wat de innerlijke zin van deze woorden is; de naaste, dat er het éénzijn is van het Goddelijke Zelf met het Goddelijk Menselijke; en de daaruit volgende betekenis, dat er verbinding is van het Goddelijke Zelf met degenen die van de geestelijke Kerk zijn, door het Goddelijk Menselijke; want, zoals eerder enige malen is getoond, zij die van de geestelijke Kerk zijn, zijn gezaligd door het Goddelijk Menselijke van de Heer, nrs. 6854, 6914, 7035, 7091; ‘zelfs toen toch’, wordt er gezegd, om het te verbinden met het vlak voorafgaande, namelijk dat er toen verbinding was toen zij in de staat van verzoeking waren en niet dachten over de Goddelijke dingen in de Kerk, want in een staat van verzoeking is de Heer meer aanwezig dan buiten die, hoewel het anders schijnt, zie nr. 840.

7196. Om hun het land Kanaän te geven; dat dit betekent, waardoor zij zouden worden verheven in de hemel, staat vast uit de betekenis van het land Kanaän, dus het rijk van de Heer in de hemelen en de Kerk, waarover de nrs. 1607, 3038, 3481, 3705, 4447, 6516; dat verheven worden in de hemel, wordt aangeduid met dat land geven, is duidelijk, want zij aan wie de hemel wordt gegeven, worden verheven.

7197. Het land van hun vreemdelingschappen, waarin zij vreemdelingen zijn geweest; dat dit betekent waar de dingen zijn die van het geloof zijn en van de naastenliefde; waarover zij waren onderricht en waarnaar zij geleefd hebben, staat vast uit de betekenis van het land, namelijk het rijk van de Heer in de hemelen en op aarde, waarover nr. 7196, dus eveneens de dingen die van het rijk van de Heer zijn en dat deze het geloof en de naastenliefde zijn, is

bekend; vandaar worden deze eveneens met het land Kanaän aangeduid, waar gehandeld wordt over het onderricht en het leven, die worden aangeduid met vreemdeling zijn; en uit de betekenis van vreemdeling zijn, namelijk het onderricht en het leven, waarover de nrs. 1463, 2025, 3672; daaruit blijkt dat met het land van hun vreemdelingschappen, waarin zij vreemdelingen geweest zijn, wordt aangeduid waar de dingen zijn die van het geloof en de naastenliefde zijn, waarover zij worden onderricht en waarnaar zij hebben geleefd. Het is hiermee als volgt gesteld: Aan elk mens wordt in het andere leven de hemel gegeven volgens de dingen die van het geloof en de naastenliefde zijn bij hem, want de naastenliefde en het geloof maken de hemel bij elk mens; maar wanneer er wordt gezegd dat de naastenliefde en het geloof de hemel maken, dan wordt verstaan het leven van de naastenliefde en het geloof.

Maar men moet wel degelijk weten, dat het leven dat de hemel heeft, het leven volgens de ware en de goede dingen van het geloof is waarover de mens is onderricht; indien die dingen niet het richtsnoer en de beginselen van zijn leven zijn, verwacht hij de hemel tevergeefs, hoe hij ook geleefd mag hebben; zonder dit immers is de mens zoals een riet dat naar elke windrichting buigt, want hij wordt evenzo door de boze als de goede dingen gebogen, omdat hij niets van het ware en het goede heeft vastgelegd bij zichzelf, door middel waarvan hij door de engelen in de waarheden en goede dingen gehouden kan worden en afgeleid van de valse en boze zaken die de helsen aanhoudend inwerpen; in één woord, het is het leven van het christelijk goede dat de hemel maakt, niet het leven van het natuurlijk goede.

7198. En ook heb Ik gehoord het kermen van de zonen Israëls; dat dit hun smart vanwege de strijd betekent, staat vast uit de betekenis van kermen, namelijk de smart vanwege de strijd; en uit de uitbeelding van de zonen Israëls, dus zij die van de geestelijke Kerk zijn die bestookt zijn door valsheden en vandaar in strijd zijn.

7199. Dat de Egyptenaren hen doen dienen; dat dit betekent met hen die in valsheden zijn, die trachten te onderwerpen, staat vast uit de betekenis van de Egyptenaren, namelijk degenen die in valsheden zijn, waarover de nrs. 6692, 7097, 7107, 7110, 7126, 7142; en uit de betekenis van doen dienen, namelijk proberen te onderwerpen, waarover de nrs. 6666, 6670, 6671.

7200. En Ik heb aan Mijn verbond gedacht; dat dit het ontrukken betekent aan degenen ter wille van de verbinding, staat vast uit de betekenis van aan het verbond gedenken, namelijk met Abraham, Izaäk en Jakob, om hun het land Kanaän te geven, dus de bevrijding van of het ontrukken aan de aanvallen, die worden aangeduid met de slavernij in Egypte en de verheffing tot de hemel; en uit de betekenis van het verbond, te weten de verbinding waarover nr. 7195.

Ter wille van de verbinding, wordt er gezegd, namelijk dat zij moeten worden bevrijd en verheven in de hemel; de verbinding immers met de Heer vindt plaats door het geloof en de liefde, want de waarheden die van het geloof zijn en de goede dingen die van de liefde zijn, gaan voort van de Heer en de dingen die van Hem voortgaan, zijn van Hem en wel dermate dat die Hijzelf zijn; wie dus die dingen opnemen, worden met Hem verbonden en wie met Hem verbonden worden, kunnen niet anders dan worden verheven tot Hem, dat wil zeggen, in de hemel.

7201. Daarom zeg tot de zonen Israëls, dat dit betekent dat de Goddelijke Wet zal geven dat zij die uit het geestelijk rijk van de Heer zijn, waarnemen, staat vast uit de betekenis van Mozes, tot wie dit wordt gezegd dat hij aan de zonen Israëls zou zeggen, namelijk de Goddelijke Wet, nrs. 6723, 6752; uit de betekenis van zeggen, namelijk waarnemen of

bemerken, nrs. 1791, 1815, 1819, 1822, 1898, 1919, 2080, 2506, 2515, 2619, 2862, 3509, 5877; hier te waarnemen te geven, omdat het van de Goddelijke Wet wordt gezegd dat deze zou zeggen; en uit de uitbeelding van de zonen Israëls, dus zij die uit het geestelijk rijk van de Heer zijn, ns. 6426, 6637.

7202. Ik Jehovah; dat dit de bevestiging uit het Goddelijke betekent, staat vast uit wat eerder in nr. 7192 is gezegd.

7203. En Ik zal ulieden uitleiden van onder de lasten van de Egyptenaren; dat dit betekent dat de Heer hen zal wegtrekken van de bestokingen van hen die in valsheden zijn, staat vast uit de betekenis van uitleiden, namelijk ontrukken aan; uit de betekenis van de lasten, namelijk de bestokingen door de valsheden en de worstelingen, nrs. 6757, 7104, 7105; en uit de betekenis van de Egyptenaren, namelijk degenen die door ingeworpen valsheden bestoken, waarover eerder in nr. 7199.

7204. En Ik zal ulieden bevrijden uit hun slavernij; dat dit betekent ten volle aan het streven om te onderwerpen, staat vast uit de betekenis van de slavernij, namelijk het streven om te onderwerpen, nrs. 6666, 6670, 6671.

7205. En Ik zal ulieden verlossen door een uitgestrekte arm; dat dit de uitleiding van de hel vanwege de Goddelijke macht betekent, staat vast uit de betekenis van verlossen, namelijk uitleiden van de hel; dat verlossing wordt gezegd met betrekking tot de slavernij, tot het boze en tot de dood, waaraan zij worden weggenomen, dus met betrekking tot de hel en dat de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke de Verlosser wordt genoemd, zie nr. 6281; en uit de betekenis van de uitgestrekte arm, dus de Goddelijke macht; dat de arm de macht is, zie de nrs. 478, 4931, 4932, 4934, 4935; dat de uitgestrekte arm de almacht of de Goddelijke macht is, komt omdat door een arm, wanneer die uitgestrekt in de hemelen verschijnt, de macht uit het Goddelijke wordt uitgebeeld; wanneer die echter niet uitgestrekt is, maar gekromd verschijnt, wordt de macht in algemene zin uitgebeeld; vandaar nu komt het dat de Goddelijke macht in het Woord meermalen wordt uitgedrukt met een uitgestrekte arm en met een sterke hand, zoals bij Jeremia: *'Ik heb gemaakt de aarde, de mens en het beest, die op de aangezichten van de aarde zijn, door Mijn grote kracht en door Mijn uitgestrekte arm'*, (Jeremia 27:5).

Bij dezelfde: *'Ach, Heer Jehovih, zie, Gij hebt de hemel en de aarde gemaakt, door Uw grote kracht en door Uw uitgestrekte arm; niet enig woord is voor U te wonderlijk; en Gij hebt Uw volk Israël uit het land van Egypte uitgeleid door tekenen en wonderen en door een sterke hand en door een uitgestrekte arm'*, (Jeremia 32:17,21).

Bij Ezechiël: *'Ik zal ulieden uitleiden uit de volken en ulieden vergaderen uit de landen, waarin gij verstrooid zijt geweest, door een sterke hand en door een uitgestrekte arm'*, (Ezechiël 20:34).

Bij David: *'Hij heeft Israël uitgeleid uit het midden van de Egyptenaren, door een sterke hand en een uitgestrekte arm'*, (Psalm 136:11,12); en bovendien, (Deuteronomium 4:34; 5:15; 7:19; 9:29; 11:2; 26:8; 1 Koningen 8:42; 2 Koningen 17:36).

7206. En door grote gerichten; dat dit betekent volgens de wetten van de orde uit het Goddelijke van de Heer, staat vast uit de betekenis van de gerichten, namelijk de ware dingen, waarover de nrs. 2235, 6397; en in de hoogste zin, waar dit wordt gezegd van de Heer, de ware Goddelijke dingen; die waarheden zijn niets anders dan de wetten van de orde uit het Goddelijk Menselijke van de Heer, want alle orde is uit Hem, dus alle wetten van de orde; de gehele hemel is volgens die orde, dus ook het heelal.

De wetten van de orde of de waarheden, die van de Heer voortgaan, zijn het waarmee het gehele heelal en de gehele hemel overeenkomt en die zijn het die het Woord worden genoemd, waardoor alle dingen zijn gemaakt, (Johannes 1:1-3); want het Woord is het Goddelijk Ware dat voortgaat van het Goddelijk Goede van het Goddelijk Menselijke van de Heer; vandaar komt het, dat alle dingen in de geestelijke wereld en eveneens in de natuurlijke wereld, betrekking hebben op het ware, zoals kan vaststaan voor degene die daarover nadenkt.

Onder de grote gerichten in de naaste zin hier worden de ware dingen verstaan volgens welke diegenen zullen worden gericht die door de ingeworpen valsheden hebben bestookt en die met de Egyptenaren en met farao worden aangeduid; en eveneens worden de ware dingen verstaan volgens welke diegenen zullen worden gericht die aan de aanvallen zullen worden weggerukt en die met de zonen Israëls worden aangeduid; krachtens die gerichten worden diegenen verdoemd die in de valsheden uit het boze zijn en krachtens die gerichten worden diegenen gezaligd die in de ware dingen vanuit het goede zijn; niet dat de ware dingen die van de Heer voortgaan, iemand verdoemen, want alle ware dingen die van de Heer voortgaan, zijn uit Zijn Goddelijk Goede, dus alleen van Zijn barmhartigheid; maar omdat zij de barmhartigheid van de Heer niet opnemen, stellen zij zichzelf aan de verdoemenis bloot; immers zij zijn dan in het kwaad en het kwaad verdoemt; ook zaligen de waarheden niet die van de Heer voortgaan, indien de mens gelooft dat hij wordt gezaligd vanwege de waarheden van het geloof bij hem en niet vanwege de barmhartigheid; de mens immers is in boosheden en vanuit zichzelf in de hel, maar hij wordt vanwege de barmhartigheid van de Heer afgehouden van het boze en in het goede gehouden en wel met sterke kracht.

Dat met de gerichten het ene zowel als het andere wordt aangeduid, dus zowel de verdoemenis van de bozen als de zaliging van de goeden, blijkt uit die plaatsen in het Woord waar wordt gehandeld over het Laatste Gericht, zoals bij (Mattheüs 25:31-45) en elders.

7207. En Ik zal ulieden Mij aannemen tot een volk; dat dit betekent dat zij zullen worden toegevoegd aan degenen in de hemel die daar de Heer dienen, staat vast uit de betekenis van tot een volk aannemen, wanneer dit wordt gezegd door Jehovah of de Heer, dus het aannemen onder hen die in de hemel zijn, want zij die daar zijn, worden het volk van de Heer genoemd; deze mensen worden ook zo genoemd wanneer zij nog in de wereld zijn, want dan zijn zij ten aanzien van hun zielen eveneens in de hemel; zie de nrs. 687, 697, 3255, 4067, 4073, 4077.

Dat met die woorden wordt aangeduid dat zij die van de geestelijke Kerk zijn, zullen worden toegevoegd aan hen die in de hemel die daar de Heer dienen, komt omdat zij vóór de Komst van de Heer waren vastgehouden in de lagere aarde en werden verheven in de hemel toen de Heer wederopstond en toen toegevoegd aan hen daar die de Heer dienen, men zie de nrs. 6854, 6914, 7090.

7208. En Ik zal ulieden tot een God zijn; dat dit betekent dat zij eveneens het Goddelijke zullen opnemen, staat vast uit de betekenis van hun tot een God zijn, wanneer dit door Jehovah of de Heer wordt gezegd, namelijk het Goddelijke opnemen; want aan al diegenen die in de hemel zijn, wordt het gegeven het Goddelijke op te nemen, dat wil zeggen, het Goddelijk Goede en Ware, dus de wijsheid en het inzicht, en dus de gelukzaligheid van het leven krachtens de nutten, die de uitoeffeningen zijn van de naastenliefde; deze dingen worden aangeduid met Ik zal ulieden tot een God zijn.

7209. En gijlieden zult bekennen dat Ik Jehovah uw God ben; dat dit betekent dat dan de gewaarwording is dat de Heer alleen God is, staat vast uit de betekenis van bekennen, namelijk gewaarworden; dat Ik Jehovah uw God ben, is dat de Heer alleen God is, komt

omdat onder Jehovah in het Woord geen ander dan de Heer wordt verstaan, nrs. 1343, 1736, 2921, 3023, 3035, 5663, 6281, 6303, 6905; en omdat degenen in de hemel weten en doorvatten, dat de Heer de Heer van de hemel is en dus de Heer van het heelal, zoals Hijzelf zegt bij Mattheüs, *'dat Hij alle mogendheid in de hemelen en op aarde heeft'*, (Mattheüs 28:18) en *'dat Jehovah aan geen ander Zijn heerlijkheid geeft dan aan Hemzelf'*, (Jesaja 42:8); en verder *'dat Hij één is met de Vader'*, (Johannes 14:9-11); en *'dat de Heilige Geest het heilige is dat van Hem voortgaat'*, (Johannes 16:13-15), dus dat de Heer alleen God is.

7210. Uitleidende ulieden van onder de lasten van Egypte; dat dit betekent, Hij die van de benauwenissen door de valsheden heeft bevrijd, staat vast uit wat eerder is gezegd in nr. 7203, waar eendere dingen staan.

7211. En Ik zal ulieden heenleiden tot het land waarover Ik Mijn hand opgeheven heb om het te geven aan Abraham, Izaäk en Jakob; dat dit betekent uit de Goddelijke macht de verheffing tot de hemel, waar het Goddelijk Menselijke het al is, staat vast uit de betekenis van heenleiden tot het land, namelijk Kanaän, dus verheffen tot de hemel; dat het land Kanaän het rijk van de Heer of de hemel is, nr. 7196; uit de betekenis van de hand opheffen, wanneer dit wordt gezegd van Jehovah of de Heer, namelijk vanwege de Goddelijke macht; dat de hand de macht is, zie de nrs. 878, 4931-4937, 5328, 6947, 7011; en uit de uitbeelding van Abraham, Izaäk en Jakob, te weten de Heer ten aanzien van het Goddelijke Zelf en ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, nrs. 6804, 6847, hier de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, omdat dit het al in de hemel is; de oorzaak dat het Goddelijk Menselijke het al in de hemel is, is, dat daar niemand, zelfs geen engel van de binnenste of derde hemel enig idee ten aanzien van het Goddelijke Zelf kan hebben, volgens de woorden van de Heer bij Johannes: *'Niemand heeft ooit God gezien'*, (Johannes 1:18); *'Gij hebt noch de stem van de Vader ooit gehoord, noch Zijn gedaante gezien'*, (Johannes 5:37); de engelen immers zijn eindig en het eindige kan geen idee hebben van het Oneindige, daarom zouden degenen in de hemel, indien zij over God niet de idee hadden van een menselijke gedaante, er geen hebben ofwel een ongepaste; en zo zouden zij niet met het Goddelijke kunnen worden verbonden, noch door het geloof, noch door de liefde; daar dit zo is, doorvatten zij in de hemel het Goddelijke in de Menselijke vorm; vandaar komt het, dat het Goddelijk Menselijke in de hemelen het al in de aanschouwing is en vandaar het al in het geloof en de liefde, vanwaar de verbinding is waardoor de zaliging is, nr. 6700.

7212. En Ik zal het ulieden geven tot een erfenis; dat dit het leven daar van de Heer tot in het eeuwige betekent, staat vast uit de betekenis van de erfenis, wanneer daarvan wordt gesproken met betrekking tot de hemel, namelijk het leven van de Heer, waarover br. 2658; en omdat alles wat als erfenis wordt gegeven, voor diegene aan wie het wordt gegeven, een voortdurend bezit is, in de hemel een eeuwig bezit, omdat zij daar tot in het eeuwige leven, wordt het leven van de Heer daar tot in het eeuwige aangeduid. Dat in de hemel het leven van de Heer is, en dus dat zij die daar zijn, in het leven van Hem zijn, komt omdat zij zijn in het ware en het goede die voortgaan van de Heer en het Goede dat in het Ware is, is de Heer Zelf en het Ware waarin het Goede is, is het leven uit de Heer, waaruit allen leven. Hieruit blijkt, dat zij die in het goede zijn en daaruit in het ware, zoals allen in de hemelen zijn, in het leven van de Heer zijn.

7213. Ik Jehovah; dat dit bevestiging uit het Goddelijke betekent, staat vast uit wat eerder is getoond in de nrs. 7192, 7202.

7214. vers 9-13.

En Mozes sprak aldus tot de zonen Israëls en zij hoorden niet naar Mozes, vanwege de benauwdheid des geestes en vanwege de harde slavernij.

En Jehovah sprak tot Mozes, door te zeggen: Kom, spreek tot farao, de koning van Egypte en hij zende de zonen Israëls uit zijn land.

En Mozes sprak voor Jehovah, door te zeggen: Zie, de zonen Israëls hebben niet gehoord naar mij en hoe zal farao mij horen en ik onbesneden van lippen?

En Jehovah sprak tot Mozes en tot Aharon en Hij gebood hun tot de zonen Israëls en tot farao, de koning van Egypte, om uit te leiden de zonen Israëls uit het land van Egypte.

En Mozes sprak aldus tot de zonen Israëls, betekent de vermaning door de Goddelijke Wet, tot degenen die uit het geestelijk rijk van de Heer zijn; en zij hoorden niet naar Mozes, betekent dat zij niet opnamen uit het geloof en de gehoorzaamheid; vanwege de benauwdheid des geestes, betekent vanwege de staat, tot dicht aan de wanhoop toe; en vanwege de harde slavernij, betekent door de bestokingen uit louter valsheden; en Jehovah sprak tot Mozes, door te zeggen, betekent de voortzetting; Kom, spreek tot farao, de koning van Egypte, betekent de waarschuwing tot hen die aanvallen door louter valsheden; en hij zende de zonen Israëls uit zijn land, betekent opdat zij heengaan en hen verlaten; en Mozes sprak met Jehovah, door te zeggen, betekent de Wet uit het Goddelijke en daaruit het denken; Zie, de zonen Israëls hebben niet gehoord naar mij, betekent dat de geestelijken niet de dingen hebben opgenomen die hun aangekondigd zijn; en hoe zal farao naar mij horen, betekent dat degenen die in valsheden zijn, niet zullen opnemen; en ik onbesneden van lippen, betekent dat ik voor hen onzuiver ben; en Jehovah sprak tot Mozes en tot Aharon, betekent opnieuw onderricht uit de Goddelijke Wet en tegelijk uit de Leer; en Hij gebood hun tot de zonen Israëls, betekent ten aanzien van het bevel tot hen die van het geestelijk rijk van de Heer zijn; en tot farao, de koning van Egypte, betekent de waarschuwing tot hen die bestoken door louter valsheden; om uit te leiden de zonen Israëls uit het land van Egypte, betekent dat zij moeten worden bevrijd.

7215. En Mozes sprak aldus tot de zonen Israëls; dat dit de vermaning betekent door de Goddelijke Wet tot hen die uit het geestelijk rijk van de Heer zijn, staat vast uit de betekenis van spreken, namelijk vermanen, want hij sprak tot hen dat wat hem bevolen was door Jehovah; uit de uitbeelding van Mozes, namelijk de Goddelijke Wet, nrs. 6723, 6752, en uit de uitbeelding van de zonen Israëls, dus het geestelijk rijk van de Heer, waarover de nrs. 6426, 6637.

7216. En zij hoorden niet naar Mozes; dat dit betekent dat zij niet opnamen uit het geloof en de gehoorzaamheid, staat vast uit de betekenis van horen, namelijk opnemen uit het geloof en de gehoorzaamheid; dat horen het geloof met de wil en met de daad is, en de gehoorzaamheid, zie de nrs. 2542, 3869, 4652-4660, 5017.

7217. Vanwege de benauwdheid des geestes; dat dit betekent vanwege de staat dicht aan de wanhoop toe, staat vast uit de betekenis van de benauwdheid des geestes, namelijk de staat dicht aan de wanhoop toe, degenen immers die in die staat zijn, zijn in die benauwdheid; dat die staat wordt aangeduid met de last opgelegd aan de zonen Israëls door farao, namelijk dat zij zichzelf kaf moesten verschaffen om tichelstenen te maken, is aan het einde van het vorige hoofdstuk getoond.

Dat de benauwdheid des geestes de staat dicht aan de wanhoop is, kan hieruit vaststaan dat zij die in die staat zijn, in een innerlijke benauwdheid zijn en dan daadwerkelijk in een

benauwdheid des geestes; in de uitwendige zin is die benauwdheid een beklemming van de borst en vandaar geeft het moeilijkheden met ademen; in de innerlijke zin echter is het een angst vanwege de beroving van het ware dat van het geloof is en van het goede dat van de naastenliefde is en vandaar een staat dicht aan de wanhoop; dat de staat van de beklemming ten aanzien van de ademhaling en de angst van het verlies van het ware van het geloof en van het goede van de naastenliefde wederzijds met elkaar overeenstemmen, zoals een natuurlijke uitwerking in het lichaam uit een geestelijke oorzaak in het gemoed, kan men zien in de nrs. 97, 1119, 3886, 3887, 3889, 3892, 3893.

Dat de beroving van het geestelijk ware en goede zo'n angst en dus zo'n benauwdheid teweegbrengt, kunnen degenen niet geloven die niet in het geloof en de naastenliefde zijn; zij menen dat de benauwdheid voortkomt uit zwakte en een ongezond gemoed; de oorzaak hiervan is dat zij in het geloof en de naastenliefde niets wezenlijks stellen, dus niet in de dingen die van hun ziel zijn en die van de hemel zijn, maar alleen in welgesteldheid en voorrang, dus in de dingen die van de wereld en van het lichaam zijn; zij denken ook: wat is geloof en naastenliefde? Zijn het niet louter woorden? Wat is eigenlijk het geweten?

Benauwd worden vanwege die zaken is benauwd worden vanwege zulke dingen die de mens ten gevolge van het ijlen van de fantasie van binnen in zich ziet en vandaar meent dat zij iets zijn en toch zijn zij het niet; maar wat welgesteldheid en voorrang zijn, die zien zij met de ogen en voelen die met wellust dat zij er zijn, want het gehele lichaam wordt uitgebreid en gevuld met vreugde als gevolg daarvan.

Zo denken en zo spreken onder elkaar de louter natuurlijke mensen; maar anders de geestelijke mensen, want deze hebben het primaire leven in hun geest, dus in de dingen die van de geest zijn, namelijk in het geloof en de naastenliefde en daarom worden zij, wanneer zij menen beroofd te worden van de waarheden en de goedheden van het geloof en van de naastenliefde, met angst aangedaan, zoals degenen die in doodsangst zijn, want zij zien voor zich de geestelijke dood, dat wil zeggen, de verdoemenis; dezen verschijnen, zoals eerder gezegd, voor de louter natuurlijke mens zwak en ziek van geest, zij zijn echter sterk en gezond; maar zij die louter natuurlijk zijn, schijnen aan zichzelf sterk en gezond toe en zij zijn het ook ten aanzien van het lichaam, maar zij zijn geheel onmachtig ten aanzien van de geest, omdat zij geestelijk dood zijn; indien zij zouden zien hoedanig hun geest was, zouden zij het erkennen, maar zij zien hem niet voordat zij hun lichaam hebben afgelegd.

7218. En vanwege de harde slavernij; dat dit betekent door de bestokingen uit louter valsheden, staat vast uit de betekenis van de dienstbaarheid, namelijk het bestoken met valsheden, nrs. 7120, 7129; dus is de harde slavernij de bestoking uit louter valsheden, want zij die worden aangevallen door louter valsheden en niet worden verkwikt door waarheden, waarmee die valsheden uiteen worden geslagen, terwijl toch hun leven, het leven van het ware is, dat van het geloof is en van het goede, dat van de naastenliefde is, zijn in de grootste benauwenis en beklemming en zolang zij in die staat zijn, zijn zij als het ware in harde dienstbaarheid; vandaar komt het, dat zulke bestokingen worden aangeduid met harde dienstbaarheid.

Men moet weten, dat alles van de gedachte invloeit, maar dat wanneer voor de geesten de staat van de avond en de nacht daar is, dan hun denken in een gedwongen staat is; dan worden zij gedwongen over de valsheden die worden ingeworpen na te denken en zij kunnen zich op geen enkele wijze van die dwang losmaken, maar wanneer voor hen de staat van de morgen en de middag daar is, dan is hun denken in een vrije staat, want dan is het geoorloofd over de zaken na te denken die zij liefhebben, dus over de waarheden en de goede dingen van het geloof en van de naastenliefde, want die zijn van hun liefde; dat dit vrije datgene is wat van de liefde is, zie de nrs. 2870-2893.

7219. En Jehovah sprak tot Mozes, door te zeggen; dat dit de voortzetting betekent, staat vast uit wat eerder in nr. 7191 is gezegd.

7220. Kom, spreek tot farao, de koning van Egypte; dat dit de waarschuwing betekent tot degenen die belagen door louter valsheden, staat vast uit de betekenis van spreken wanneer het is op Goddelijk bevel, namelijk een waarschuwing; en uit de uitbeelding van farao, namelijk zij die bestoken door valsheden, nrs. 7107, 7110, 7126, 7142; en omdat het is door louter valsheden, wordt er gezegd ‘faraο, de koning van Egypte’ want met de koning wordt in de echte zin het ware aangeduid en in de tegengestelde zin het valse, nrs. 2015, 2069.

7221. En hij zende de zonen Israëls uit zijn land; dat dit betekent opdat zij weggaan en hen verlaten, staat vast uit de betekenis van zenden, dus heengaan en verlaten; uit de uitbeelding van de zonen Israëls, dus zij die van de geestelijke Kerk zijn, waarover vaak eerder; en uit de betekenis van het land van Egypte, namelijk de staat van het bestoken; waaruit blijkt, dat met hij zende de zonen Israëls uit zijn land, wordt aangeduid dat zij hen die van de geestelijke Kerk zijn, mogen verlaten en ook niet bestoken.

7222. En Mozes sprak met Jehovah, door te zeggen; dat dit de Wet uit het Goddelijke betekent en vandaar uit de gedachte, staat vast uit de betekenis van spreken, namelijk denken, nrs. 2271, 2287, 2619; en uit de uitbeelding van Mozes, namelijk de Wet uit het Goddelijke, nrs. 6771, 6827.

7223. Zie, de zonen Israëls hebben niet gehoord naar mij; dat dit betekent dat de geestelijken niet die zaken hebben opgenomen die hun aangekondigd zijn, staat vast uit de uitbeelding van de zonen Israëls, namelijk de geestelijken, dat wil zeggen, zij die van de geestelijke Kerk van de Heer zijn, nrs. 6426, 6637; en uit de betekenis van niet horen, namelijk niet uit geloof en gehoorzaamheid opnemen, nr. 7216; dat het de dingen zijn die hun zijn aangekondigd, dat wil zeggen ten aanzien van hun bevrijding, is duidelijk.

7224. En hoe zal farao naar mij horen; dat dit betekent dat zij die in valsheden zijn, niet zullen opnemen, staat vast uit de betekenis van niet horen, namelijk niet opnemen, nr. 7223; en uit de uitbeelding van farao, dus zij die in valsheden zijn, nrs. 6651, 6679, 6683, 7107, 7110, 7126, 7142; dat door farao diegenen worden uitgebeeld die in valsheden zijn en teisteren, dus velen, komt omdat de koning het hoofd van het volk is en dus zo met de koning iets eenders wordt aangeduid als met het volk, zie nr. 4789.

7225. En ik onbesneden van lippen; dat dit betekent dat ik voor hen onzuiver ben, staat vast uit de betekenis van met de voorhuid behept of onbesneden zijn, namelijk onzuiver zijn; door de besnijdenis werd immers de zuivering van de vuile liefden uitgebeeld, dat wil zeggen: van de liefden van zich en van de wereld; zie de nrs. 2039, 2632, 2799, 4462, 7045; vandaar beeldden zij die niet besneden waren en ‘met de voorhuid behepten’ werden genoemd, diegenen uit die niet gezuiverd waren van die liefden, dus de onzuiveren, nrs. 3412, 3413, 4462, 7045; en uit de betekenis van de lippen, namelijk de dingen die van de leer zijn, want met de voorhuid behept wordt zowel van de leer als van het leven gezegd; vandaar wordt het oor onbesneden genoemd, bij Jeremia: *‘Over wie zal Ik spreken en getuigen en zullen zij horen; ziet, hun oor is onbesneden, en zij kunnen niet luisteren; ziet, het Woord van Jehovah is tot een smaad geworden; zij willen het niet’*, (Jeremia 6:10).

En het hart wordt onbesneden genoemd bij dezelfde: *‘Het gehele huis Israëls, zij zijn onbesneden van hart’*, (Jeremia 9:26).

Bij Ezechiël: *‘Gij leidt binnen de zonen van de vreemdeling, onbesneden van hart en onbesneden van vlees, om in Mijn heiligdom te zijn’*, (Ezechiël 44:7,9).

Bij Mozes: *‘Dan zal hun onbesneden hart vernederd worden’*, (Leviticus 26:41).

Hieruit blijkt dat het met de voorhuid behepte of het onbesneden het onzuivere is; en omdat al het onzuivere is uit onzuivere liefden, namelijk de eigenliefde en de liefde tot de wereld, wordt daarom met het onbesneden datgene aangeduid wat de invloeiing van het ware en het goede verhindert; waar die liefden zijn, daar wordt het invloeiende goede en ware uitgeblust; zij zijn immers tegenstrijdig, zoals de hemel en de hel; vandaar wordt met het onbesneden oor de ongehoorzaamheid aangeduid en met het onbesneden hart de verwerping van het goede en het ware; wat vooral plaatsvindt wanneer die liefden zich met het valse zoals met een muur versterkt hebben.

Dat Mozes, omdat hij stotteraar was, zich onbesneden van lippen noemt, is ter wille van de innerlijke zin, opdat daarmee wordt aangeduid dat zij die in valsheden zijn, die door farao worden aangeduid, niet zullen luisteren naar de dingen die worden gezegd uit de Goddelijke Wet, met als oorzaak dat zij die in valsheden zijn, de waarheden die van de Goddelijke Wet zijn, vals noemen en de valsheden die tegen de waarheden van de Goddelijke Wet zijn, waarheden noemen; zij zijn immers geheel en al in het tegengestelde; vandaar worden door hen de ware dingen van de leer niet anders aangemerkt dan zoals onzuiver; zelfs de hemelse liefden verschijnen aan hen zoals onzuiver; wanneer zij dan ook enig hemels gezelschap naderen, dan verspreiden zij een zware stank en wanneer zij dezen ruiken, dan menen zij dat zo’n stank vanuit het hemelse gezelschap voortkomt, terwijl het toch uit henzelf is, want de vieze stank wordt niet waargenomen tenzij naast haar tegengestelde.

7226. En Jehovah sprak tot Mozes en tot Aharon; dat dit betekent opnieuw onderricht uit de Goddelijke Wet en tegelijk uit de Leer, staat vast uit de betekenis van spreken, dus opnieuw onderricht, want in wat nu volgt worden zij onderricht in wat zij moeten doen; uit de uitbeelding van Mozes, te weten de Goddelijke Wet, nrs. 6723, 6752; en uit de uitbeelding van Aharon, namelijk de leer van het goede en het ware, nr. 6998; hoedanig het onderscheid is tussen de Goddelijke Wet en de Leer, zie de nrs. 7009, 7010, 7089.

7227. En Hij gebood hun tot de zonen Israëls; dat dit betekent met betrekking tot het bevel tot hen die uit het geestelijk rijk van de Heer zijn, staat vast uit de betekenis van gebieden, namelijk het bevel; en uit de uitbeelding van de zonen Israëls, namelijk zij die uit het geestelijk rijk van de Heer zijn, waarover eerder.

7228. En tot farao, de koning van Egypte; dat dit de waarschuwing betekent tot degenen die bestoken door louter valsheden, staat vast uit de betekenis van spreken, wanneer het is op Goddelijk bevel tot hen die in valsheden zijn, namelijk de waarschuwing, nr. 7220; en uit de uitbeelding van farao, wanneer hij de koning van Egypte wordt genoemd, namelijk zij die bestoken door louter valsheden, nr. 7220.

7229. Om uit te leiden de zonen Israëls uit het land van Egypte; dat dit betekent dat zij moeten worden bevrijd, staat zonder ontvouwing vast.

7230. vers 14-25.

Deze zijn de hoofden van het huis van hun vaderen; de zonen van Ruben, de eerstverwekte van Israël, Hanoeh en Pallu, Hezron en Charmi; dezen zijn de familiën van Ruben.

En de zonen van Simeon: Jemuël en Jamin en Ohad en Jachin, en Zohar en Saul, de zoon van een Kanaänitische; deze zijn de familiën van Simeon.

En deze namen van de zonen van Levi, naar hun geboorten: Gerson en Kehath en Merari; en de jaren des levens van Levi zevenendertig en honderd jaren. De zonen van Gerson: Libni en Simeï, naar hun familiën.

En de zonen van Kehath, Amram en Jizhar en Hebron en Uzziël; en de jaren des levens van Kehath drieëndertig en honderd jaren.

En de zonen van Merari: Machli en Musi; deze zijn de familiën van Levi naar hun geboorten.

En Amram nam Jochebed, zijn moei, zich tot een vrouw en zij baarde hem Aharon en Mozes; en de jaren des levens van Amram zevenendertig en honderd jaren.

En de zonen van Jizhar: Korah, en Nefeg en Zichri. En de zonen van Uzziël: Misael en Elzafan en Sithri.

En Aharon nam Eliseba, de dochter van Amminadab, zuster van Nahesson, zich tot een vrouw; en zij baarde hem Nadab en Abihu, Eleazar en Ithamar.

En de zonen van Korah waren: Assir en Elkana en Abiasaf; deze zijn de familiën van de Korachieten.

En Eleazar, de zoon van Aharon, name voor zich een van de dochters van Putiël tot een vrouw; en zij baarde hem Pinehas; deze zijn de hoofden van de vaderen van de Leviëten, naar hun familiën.

Deze zijn de hoofden van het huis van hun vaderen, de jaren des levens van Levi zevenendertig en honderd jaren betekent de voornaamste dingen van de Kerk; de zonen van Ruben: Hanoeh en Pallu, Hezron en Charmi; betekent de dingen die van het geloof in het verstand zijn; deze de familiën van Ruben, betekent de ware dingen ervan; en de zonen van Simeon: Jemuël en Jamin en Ohad en Jachin, en Zohar, betekent de dingen die van het geloof in de daad zijn, en Saul, de zoon van een Kanaänitische, betekent de dingen die van het ware in de daad zijn, buiten de Kerk; deze de familiën van Simeon, betekent de ware en de goede dingen van hem; en deze de namen van de zonen van Levi, naar hun geboorten: Gerson en Kehath en Merari, betekent de dingen die van de naastenliefde zijn; en de jaren des levens van Levi zevenendertig en honderd jaren, betekent het hoedanige en de staat; de zonen van Gerson: Libni en Simeï, naar hun familiën, betekent de eerste klasse van de afleidingen van het goede en het ware daaruit; de zonen van Kehath, Amram en Jizhar en Hebron en Uzziël, betekent de tweede klasse van de afleidingen van het goede en het ware daaruit; en de jaren des levens van Kehath drieëndertig en honderd jaren, betekent het hoedanige en de staat; en de zonen van Merari: Machli en Musi, betekent de derde klasse van de afleidingen van het goede en het ware; deze de familiën van Levi naar hun geboorten, betekent dat die de goede en de ware dingen uit de naastenliefde zijn; en Amram nam Jochebed, zijn moei, zich tot een vrouw, betekent de verbinding van het afgeleide goede met het aanverwante ware; en zij baarde hem Aharon en Mozes, betekent dat zij daaruit de leer van de Kerk en de Wet uit het Goddelijke hadden; en de jaren des levens van Amram zevenendertig en honderd jaren, betekent het hoedanige en de staat; en de zonen van Jizhar: Korah, en Nefeg en Zichri, betekent een opeenvolgende afleiding uit de tweede klasse ten aanzien van het goede en het ware daaruit; en de zonen van Uzziël: Misael en Elzafan en Sithri, betekent de tweede opvolgende afleiding uit dezelfde klasse ten aanzien van het goede in het ware; en Aharon nam Eliseba, de dochter van Amminadab, zuster van Nahesson, zich tot een vrouw, betekent de leer van de Kerk en hoe het goede en het ware daar verbonden zijn; en zij baarde hem Nadab en Abihu, Eleazar en Ithamar, betekent hoedanige afleidingen van het geloof en van de naastenliefde; en de zonen van Korah waren: Assir en Elkana en Abiasaf, betekent wederom een afleiding uit de tweede klasse; deze zijn de familiën van de Korachieten, hoedanige goede en ware dingen; en Eleazar, de zoon van Aharon, betekent de leerstellige dingen afgeleid van de leer van de naastenliefde zelf; nam voor zich een van de dochters van

Putiël tot een vrouw, betekent de verbinding van het goede en het ware in die leerstellingen; en zij baarde hem Pinehase, betekent daaruit de afleiding; deze zijn de hoofden van de vaderen van de Leviëten, naar hun familiën, betekent de voornaamste dingen van de Kerk ten aanzien van de naastenliefde en het geloof daaruit.

7231. Omdat dit louter namen zijn, wordt ervan afgezien deze afzonderlijk te ontvouwen, mede met als oorzaak hiervan dat het eerder is getoond wat door Ruben, Simeon, Levi, Aharon en Mozes wordt uitgebeeld; hun zonen en kleinzonen, die hier met name genoemd worden, zijn niets anders dan afleidingen. Dat Ruben het geloof in het verstand uitbeeldt, zie de nrs. 3861, 3866, 4731, 4734, 4761; dat Simeon het geloof in de wil en de daad uitbeeldt, nrs. 3869-3871, 3872, 4497, 4502, 4503, 5482, 5626, 5630; dat Levi de naastenliefde uitbeeldt, nrs. 3875, 3877, 4497, 4502, 4503; dat Sharon de leer van de Kerk uitbeeldt, nrs. 6998, 7009, 7089; en dat Mozes de Wet uit het Goddelijke uitbeeldt, nrs. 6771, 6827. Waarom hier Ruben, Simeon en Levi en hun zonen worden vermeld en niet de overige vaders van de stammen met hun zonen, in hun orde, kan men niet weten dan alleen vanuit de innerlijke zin, dat die opsomming in dit hoofdstuk werd gedaan opdat men de geboorte van Aharon en Mozes zou weten, is duidelijk, maar daartoe zou de geslachtstafel van Levi genoeg zijn geweest, want daartoe draagt die van Ruben en Simeon hoegenaamd niets bij, ook niet die van hun zonen, maar de oorzaak hiervan die alleen uit de innerlijke zin blijkt, is deze dat er wordt gehandeld over de geestelijke Kerk die door de zonen Israëls wordt uitgebeeld en die Kerk vangt bij de mens aan met het geloof in de wetenschap en daarop in het verstand en dit geloof wordt uitgebeeld door Ruben en diens zonen; daarna gaat, wanneer de Kerk bij de mens groeit, dat geloof over in de wil en van de wil in de daad; en dan wil de mens het ware dat van het geloof is en doet hij daarnaar, omdat het zo bevolen is in het Woord, dit wordt uitgebeeld door Simeon; tenslotte wordt in zijn wil, die nieuw is, de aandoening van de naastenliefde bemerkt, zodat hij het goede wil doen en wel niet zoals eerder vanuit geloof, maar vanuit liefde jegens de naaste, wanneer immers de mens tot zover wordt wederverwekt, dan is hij een mens van de geestelijke Kerk, want in hem is dan de Kerk; het is deze naastenliefde met de aandoening ervan, die wordt uitgebeeld door Levi. Vandaar nu komt het, dat de familiën van Ruben en eveneens die van Simeon, worden opgesomd en tenslotte de familie van Levi, door wie de naastenliefde wordt uitgebeeld, zoals eerder gezegd en die naastenliefde is het geestelijke zelf van de Kerk. Aharon beeldt het uiterlijke van die Kerk uit, en Mozes het innerlijke; het innerlijke van de Kerk wordt de Wet uit het Goddelijke genoemd en het uiterlijke de leer daaruit; de Wet uit het Goddelijke, die het innerlijke van de Kerk is, is eveneens het Woord in de innerlijke zin; en de leer daaruit is het Woord in de uiterlijke zin; dat die dingen door Mozes en Aharon worden uitgebeeld, zie nr. 7089.

7232. vers 26-30.

Deze Aharon en Mozes, tot wie Jehovah sprak: Leidt uit de zonen Israëls uit het land van Egypte, naar hun heiren.

Dezen sprekende tot farao, de koning van Egypte, om uit te leiden de zonen Israëls uit Egypte; deze Mozes en Aharon.

En het geschiedde ten dage als Jehovah tot Mozes sprak in het land van Egypte.

En Jehovah sprak tot Mozes, door te zeggen: Ik Jehovah, spreek tot farao, de koning van Egypte, alles wat Ik spreek tot u.

En Mozes sprak voor Jehovah: Zie ik ben onbesneden van lippen en hoe zal farao naar mij horen?

Deze Aharon en Mozes, betekent dat uit die de leer en de Wet bij hen Goddelijk was; tot wie Jehovah sprak, betekent uit wie het bevel was; leidt uit de zonen Israëls uit het land van Egypte, betekent dat zij die uit het geestelijk rijk van de Heer zijn, zouden worden bevrijd; naar hun heiren, betekent volgens de geslachten en de soorten van het goede in de waarheden; dezen sprekende tot farao, de koning van Egypte, betekent de waarschuwing daaruit tot hen die door louter valsheden bestoken; om uit te leiden de zonen Israëls uit Egypte, betekent opdat zij hen verlaten en niet aanvallen; deze Mozes en Aharon, betekent dat dit is krachtens de Wet uit het Goddelijke en krachtens de leer daaruit; en het geschiedde ten dage als Jehovah tot Mozes sprak in het land van Egypte, betekent de staat destijds van de Kerk, toen het was bevolen door de Wet uit het Goddelijke aan hen die uit het geestelijk rijk van de Heer zijn, toen zij nog in de nabijheid waren van degenen die in de hellen zijn; en Jehovah sprak tot Mozes, door te zeggen, betekent het onderricht uit het Goddelijke; Ik Jehovah, betekent de Goddelijke bevestiging; spreek tot farao, de koning van Egypte, alles wat Ik spreek tot u, betekent de waarschuwingen tot hen die de geestelijken benauwen door louter valsheden, uit de dingen die vanuit het Goddelijke invloeien; en Mozes sprak voor Jehovah, betekent de gedachte ten aanzien van de Goddelijke Wet bij hen die in valsheden zijn; zie, ik ben onbesneden van lippen, betekent dat zij onzuiver is; en hoe zal farao naar mij horen, betekent dat degenen die in valsheden zijn dat zo niet zullen opnemen.

7233. Deze Aharon en Mozes; dat dit betekent dat daaruit de leer en de Wet bij hen Goddelijk was, staat vast uit de uitbeelding van Aharon, namelijk de leer van de Kerk, nrs. 6998, 7009, 7089; en uit de uitbeelding van Mozes, namelijk de Goddelijke Wet, nrs. 6723, 6752; deze Goddelijke Wet en de leer, bij degenen die van de geestelijke Kerk zijn, ontstaat voornamelijk uit het Woord, maar toch toegevoegd aan het geloof en de naastenliefde, die waren bij de oprichters; ‘uit die’ wordt gezegd, maar daar wordt niet verstaan uit Aharon en Mozes, maar uit de naastenliefde en het geloof, die worden uitgebeeld door Levi, Simeon en Ruben, over wie hiervoor.

Verder moet men weten dat de leer van de geestelijke Kerk niet de leer van het Goddelijk Ware zelf is; de oorzaak ervan is dat zij die van de geestelijke Kerk zijn, geen doorvatting van het Goddelijk Ware hebben zoals zij die van de hemelse Kerk zijn, maar in plaats van die doorvatting hebben zij een geweten, dat wordt gevormd uit het ware en uit het goede die zij hebben erkend binnen hun Kerk, onverschillig hoedanig dat goede en ware zijn; dat zij die van de geestelijke Kerk, betrekkelijk in het duister zijn ten aanzien van de ware dingen van het geloof, zie de nrs. 86. 2708, 2715, 2716, 2718, 2831, 2935, 2937, 3241, 3246, 3833, 6289, 6500, 6865, 6945; vandaar komt het, dat eenieder binnen de geestelijke Kerk datgene als het ware van het geloof erkent wat de oprichters ervan hebben gedictieerd; ook zoeken zij niet verder uit het Woord na of dat het ware zelf is; en eveneens zouden zij dat, als zij het na zouden zoeken, indien zij niet wederverwekt waren en dan op een speciale wijze verlicht, niet vinden; de oorzaak ervan is dat hun verstand weliswaar kan worden verlicht, maar hun nieuwe wil niet door een ander goede kan worden aangedaan dan door dat wat gevormd is door de verbinding met het binnen de Kerk opgenomen ware want de eigenlijke wil is bij hen te gronde gegaan en de nieuwe wil is gevormd in het verstandelijke deel; zie de nrs. 863, 875, 1023, 1043, 1044, 1555, 2256, 4328, 5113; en wanneer het eigen wilsdeel is gescheiden van het nieuwe wilsdeel, dat in het verstandelijke is, dan is het schijnsel daar zwak, zodanig als het schijnsel in de nacht uit de maan en de sterren in verhouding tot het daglicht uit de zon; vandaar komt het eveneens, dat onder de maan in het Woord in de innerlijke zin het goede van de geestelijke liefde wordt verstaan en onder de zon het goede van de hemelse liefde, nrs. 30-38, 1529-1531, 2495, 4060.

Omdat het zo met de geestelijke Kerk gesteld is, is het ook niet te verwonderen dat bij de meesten het geloof het wezenlijke van de Kerk is en niet de naastenliefde; verder dat zij geen leer van de naastenliefde hebben.

Dat zij hun leerstellingen vanuit het Woord hebben, maakt niet dat die Goddelijke Waarheden zijn, want uit de zin van de letter van het Woord kan onverschillig welke leerstelling dan ook worden uitgebreed en kan iets zodanigs worden aangegrepen dat de begeerten begunstigt, dus eveneens het valse voor het ware, zoals de leerstellingen van de Joden en de Socinianen en van verscheidene anderen; niet echter indien het leerstellige wordt gevormd uit de innerlijke zin; de innerlijke zin is niet alleen die zin die verscholen ligt in de uiterlijke zin, zoals tot dusver is getoond, maar ook die welke voortspuit uit verscheidene plaatsen van de letterlijke zin, naar behoren onderling vergeleken en die wordt bemerkt door degenen die ten aanzien van het verstandelijke door de Heer worden verlicht; het verlichte verstandelijke maakt immers onderscheid tussen de schijnbare ware zaken en de ware dingen zelf, vooral tussen de valsheden en de waarheden, hoewel het niet oordeelt ten aanzien van de ware dingen zelf in zich.

Maar het verstand kan niet worden verlicht, indien men niet gelooft dat de liefde tot de Heer en de liefde jegens de naaste het voornaamste en het meest wezenlijke van de Kerk is; degene die uit deze dingen voortgaat door ze te erkennen, ziet, als hij slechts in die erkenning is, ontelbare ware dingen, ja zelfs zeer vele verborgenheden voor hem geopenbaard en wel uit een innerlijk erkenning, volgens de graad van verlichting door de Heer.

7234. Tot wie Jehovah sprak; dat dit het bevel betekent, staat vast uit de betekenis van Jehovah sprak, namelijk het bevel, nr. 7036.

7235. Leidt uit de zonen Israëls uit het land van Egypte; dat dit betekent dat zij die uit het geestelijk rijk van de Heer zijn, zouden worden bevrijd, namelijk van de nabijheid van hen die in valsheden zijn, staat vast uit de betekenis van uitleiden, dus bevrijden; uit de uitbeelding van de zonen Israëls, namelijk zij die uit het geestelijk rijk van de Heer zijn, nrs. 6426, 6637 en eveneens de nrs. 6862, 6868, 7035, 7062, 7198, 7215, 7223; en uit de betekenis van het land van Egypte, dus waar de valsheden zijn en waaruit de aanvallen komen.

7236. Naar hun heiren; dat dit betekent volgens de geslachten en de soorten van het goede in de ware dingen, staat vast uit de betekenis van het heir, namelijk de waarheden die van het geloof zijn, nr. 3448; de goede dingen echter van de geestelijke Kerk, zijn in hun wezen niets anders dan waarheden; deze worden immers goedheden genoemd wanneer daarnaar wordt geleefd; vandaar wordt met het heir, wanneer het wordt gezegd van de wederverwekten binnen de geestelijke Kerk, de goede dingen van het ware aangeduid of de goede dingen in de waarheden.

Dat er wordt gezegd dat de zonen Israëls moesten worden uitgeleid naar hun heiren, komt omdat het wordt gezegd met betrekking tot hen wanneer zij Egypte zullen uitgaan, in de innerlijke zin, wanneer zij uit de worstelingen met de valsheden zullen komen, dus nadat zij de geestelijke krijgsdienst hebben uitgeoefend; eigenlijk wordt daaronder ‘dat zij moeten worden uitgeleid naar de heiren’ verstaan, dat zij moeten worden onderscheiden ten aanzien van de goedheden in de waarheden, dus in klassen volgens de hoedanigheden van het goede en wel met dit als oorzaak opdat zij het rijk van de Heer in de hemelen zouden uitbeelden; daar zijn allen onderscheiden en hebben een plaats in de Grootste Mens gekregen volgens de hoedanigheid van het goede, zowel in het algemeen als in het bijzonder.

Uit de hemelen, namelijk daarin dat allen daar zijn onderscheiden volgens de goede dingen, kan vaststaan hoe veelvoudig en hoe verschillend het goede is; het is immers zo verschillend,

dat nooit de ene mens in een zelfde goede is als waarin een ander is; ja zelfs zou, indien myriaden van myriaden werden vermenigvuldigd tot in het eeuwige, niet het goede van de een gelijk zijn aan dat van de ander; zoals ook niet de ene mens een eender aangezicht heeft als een ander mens; ook vormt het goede in de hemelen de aangezichten van de engelen. Dat er een doorlopende verscheidenheid is, komt omdat elke vorm uit verschillende onderscheiden delen bestaat; indien immers twee geheel en al hetzelfde waren, dan zouden zij niet twee maar één zijn; vandaar eveneens komt het, dat er in de natuur nooit één ding bestaat dat geheel hetzelfde is als het andere.

Wat het goede zo verschillend maakt, is het ware; wanneer dit wordt verbonden, geeft het de hoedanigheid van het goede; dat het ware zo veelvuldig is en verschillend, zodat het het goede zozeer kan variëren, komt omdat er ontelbare waarheden zijn en de innerlijke waarheden in een andere vorm zijn dan de uiterlijke en omdat de begoochelingen, die van de uitwendige zinnen zijn, zich daaraan toevoegen en eveneens de valsheden die van de begeerten zijn; daar er dus zo ontelbare waarheden zijn, kan het vaststaan dat door de verbindingen evenzovele verschillen ontstaan, zodat nooit het ene hetzelfde kan zijn als het andere; dit is duidelijk voor degene die weet dat uit slechts drieëntwintig letters door verschillende verbindingen de woorden van alle talen kunnen ontstaan, ja zelfs met een voortdurende verscheidenheid indien er duizenden talen waren; wat kan er dan niet ontstaan uit de duizenden en myriaden in verschil zoals de waarheden zijn; dit bevestigt eveneens de algemene regel in de wereld: zoveel hoofden, zoveel zinnen, dat wil zeggen, dat er evenzoveel verscheidenheden van ideeën zijn als er mensen zijn.

7237. Dezen sprekende tot farao, de koning van Egypte; dat dit betekent uit die de waarschuwing tot hen die door louter valsheden bestoken, staat vast uit wat eerder in nr. 7228 is gezegd, waar eendere woorden staan.

7238. Om uit te leiden de zonen Israëls uit Egypte; dat dit betekent opdat zij hen verlaten en niet aanvallen, staat vast uit de betekenis van uitgeleid worden, namelijk bevrijden, zoals eerder in nr. 7235; dus opdat zij verlaten en niet bestoken; uit de uitbeelding van de zonen Israëls, dus zij die van de geestelijke Kerk zijn, waarover nr. 7235; en uit de betekenis van Egypte, namelijk het valse waaruit de aanvallen zijn, waarover eerder.

7239. Deze Mozes en Aharon; dat dit betekent dat dit is krachtens de Wet uit het Goddelijke en krachtens de leer daaruit, staat vast uit de uitbeelding van Mozes, namelijk de Wet uit het Goddelijke, nr. 6771, 6827; en uit de uitbeelding van Aharon, namelijk de leer daaruit, nrs. 6998, 7009, 7089.

7240. En het geschiedde ten dage als Jehovah tot Mozes sprak in het land van Egypte; dat dit de staat toen van de Kerk betekent, toen het was bevolen door de Wet uit het Goddelijke aan hen die uit het geestelijk rijk van de Heer zijn, toen zij nog in de nabijheid waren van degenen die in de hellen zijn, staat vast uit de betekenis van de dag, dus de staat, waarover eerder in de nrs. 23, 487, 488, 493, 893, 2788, 3462, 3785, 4850, 6110; hier de staat van de Kerk, omdat daarover wordt gehandeld; uit de betekenis van het spreken van Jehovah, namelijk het bevel, hier aan degenen die uit het geestelijk rijk van de Heer zijn; uit de uitbeelding van Mozes, dus de Wet uit het Goddelijke, nrs. 6771, 6827; en uit de betekenis van het land van Egypte, namelijk waar zij die uit het geestelijk rijk van de Heer zijn, werden belaagd door valsheden; dat dit is geweest in de lagere aarde, die dicht bij de hellen was, nr. 7090; het land van Egypte, waar de zonen Israëls waren en dat Gosen werd genoemd, duidt die lagere aarde aan; maar waar de Egyptenaren waren, duidt de hellen rondom aan, waaruit de aanvallen door de valsheden kwamen.

7241. Jehovah sprak tot Mozes, door te zeggen; dat dit het onderricht uit het Goddelijke betekent, staat vast uit de betekenis van het spreken van Jehovah, namelijk opnieuw onderricht, nr. 7226; en uit de uitbeelding van Mozes, te weten de Goddelijke Wet, nrs. 6771, 6827.

7242. Ik Jehovah, dat dit de Goddelijke bevestiging betekent, staat vast uit wat eerder in de nrs. 7192, 7202, is gezegd.

7243. Spreek tot farao, de koning van Egypte, alles wat Ik spreek tot u; dat dit de waarschuwingen betekent tot hen die belagen door louter valsheden, uit de dingen die uit het Goddelijke invloeien, staat vast uit de betekenis van spreken, wanneer dit is tot degenen die in valsheden zijn, dus de waarschuwing, zoals eerder in nr. 7220; uit de uitbeelding van farao, de koning van Egypte, dus degenen die bestoken door valsheden, nr. 7220, 7228; en uit de betekenis van alles wat Ik spreek tot u, namelijk de dingen die uit het Goddelijke invloeien.

7244. En Mozes sprak voor Jehovah; dat dit de gedachte betekent ten aanzien van de Goddelijke Wet bij hen die in valsheden zijn, staat vast uit de betekenis van hij sprak, namelijk de gedachte, nr. 7094, waarover de nrs. 6723, 6752; dat het de gedachte is met betrekking tot de Goddelijke Wet is bij degenen die in valsheden zijn, blijkt uit de reeks in samenhang met het volgende: wanneer er immers wordt gezegd ‘hij sprak’, en daarmee de gedachte wordt aangeduid, dan sluit het dat in wat volgt, hier dat de Goddelijke Wet onzuiver is voor hen die in valsheden zijn.

7245. Zie, ik ben onbesneden van lippen; dat dit betekent dat zij onzuiver is, namelijk de Goddelijke Wet, voor hen die in valsheden zijn; en hoe zal farao naar mij horen; dat dit betekent dat zo degenen niet zullen opnemen die in valsheden zijn, staat vast uit wat eerder in de nrs. 7224, 7225 is gezegd, waar dezelfde woorden staan.

Dat Mozes zich onbesneden van lippen noemt, betekent in de innerlijke zin, dat de Goddelijke Wet onzuiver schijnt voor hen die in valsheden zijn, volgens de getoonde dingen in nr. 7225; in de historische zin echter, waarin Mozes als hoofd het nageslacht van Jakob voorstelt en dat wat van de Kerk bij hen is, nr. 7041, betekent onbesneden van lippen, dat de Goddelijke eredienst bij die natie zodanig was; de eredienst was immers bij die natie onzuiver, want zij vereerden de uitwendige en uiterlijke zaken en de innerlijke verwierpen zij geheel en al: dus het geloof en de naastenliefde; ja zelfs versmaadden zij de erkenningen zelf van de innerlijke dingen, zoals al die zaken die rituelen betekenden en uitbeeldden; en omdat zij zodanig waren, was de eredienst onzuiver; zij vereerden immers Jehovah uit de zelfliefde en de wereldliefde, maar niet uit de liefde tot Hem en uit de liefde jegens de naaste; deze eredienst wordt in de historische zin daarmee aangeduid dat Mozes zich onbesneden van lippen noemt; maar in de innerlijke zin is de betekenis zoals eerder in ontvouwd in nr. 7225.

OVER DE INWONERS EN DE GEESTEN VAN DE PLANEER VENUS

7246. Op de planeet Venus zijn twee soorten van mensen, van een met elkaar tegengestelde inborst; er zijn er die woest zijn en bijna zoals wilde dieren en er zijn er die zachtaardig en menselijk zijn; zij die woest en bijna zoals de wilde dieren zijn, verschijnen aan het deel van

de planeet dat hierheen uitziet; degenen echter die zachtaardig en menselijk zijn, verschijnen aan de tegenovergestelde kant.

Maar men moet weten, dat zij zo verschijnen volgens de staten van hun leven, want het is de staat van het leven die alle schijn van plaats en ruimte vertoont.

7247. De planeet Venus verschijnt in de idee van de geesten aan de linkerkant, een weinig achterwaarts, op enige afstand van deze planeet.

Er wordt gezegd in de idee van de geesten, omdat aan geen geest de zon van de wereld verschijnt, noch enige planeet, maar de geesten hebben slechts de idee dat zij er zijn en volgens die idee verschijnen zij: de zon van de wereld aan de rug als iets donkerachtigs en de planeten niet zoals in de wereld rondzwevend, maar op vaste plaatsen, zie nr. 7171.

7248. Mij werd gezegd, dat de inwoners van die planeet, die wanneer zij overlijden geesten worden aan deze zijde verschijnen, zich uitermate verlustigen in plunderingen en het allermeest in het eten van wat zij hebben geroofd; de verkwikking van hen wanneer zij denken over het eten van wat zij geroofd hebben, werd aan mij vergemeenschap en het werd waargenomen dat dit een toppunt van verkwikking was.

Dat er inwoners met een zodanige wilde-dierennatuur ook op deze aarde zijn geweest, blijkt uit de geschiedenis van verschillende natiën en ook uit de inwoners van het land Kanaän, (1 Samuël 30:16) en eveneens uit de Israëlitische en de Joodse natie, ook ten tijde van David, namelijk dat zij jaarlijks strooptochten maakten en de natiën plunderden, en zich over de buit verheugden.

Wat deze inwoners van de planeet Venus betreft, zij verlustigen zich weliswaar in dit plunderen, maar toch zijn zij niet wreed; zij werpen de mensen die zij beroven in het water en ruimen hen op die wijze uit de weg, maar die zij kunnen sparen, die sparen zij en degenen die zij op die wijze uit de weg hebben geruimd, begraven zij daarna, een aanwijzing dat zij toch iets menselijks hadden, anders dan de Joden, voor wie het een verlustiging was om degenen die zij hadden gedood, weg te werpen en prijs te geven aan de wilde dieren van het woud en aan de vogels om te verslinden en soms om hen gruwelijk en wreed ter dood te brengen, (2 Samuël 12:31).

Hoedanig de verkwikking is geweest die de Joden hebben gehad uit zulke gruwelijkheden, werd mij eveneens te doorvatten gegeven uit de sfeer van verscheidenen van hen die met mij waren vergemeenschap, die haastig kwamen aangesneld en wegvluchtten.

7249. Ook werd er gezegd, dat de inwoners van die aardbol voor het merendeel reuzen zijn en dat de inwoners van onze aarde slechts tot hun navel reiken; en eveneens dat degenen aan dit deel van die aardbol verschijnen, stompzinnig zijn en niet onderzoeken wat de hemel is of wat het eeuwige leven, maar dat zij zich alleen bekommeren om de zaken die van hun land en van hun vee zijn.

7250. Omdat zij zodanig zijn, worden zij, wanneer zij in het andere leven komen, daar ten eerste bestookt door valsheden en het boze; de hellen die er voor hen zijn, verschijnen rondom die aardbol; zij hebben ook geen gemeenschap met de hellen van de bozen van onze aarde; de oorzaak hiervan is dat zij van een geheel andere gemoedsaard zijn en van een heel andere inborst; en dus zijn hun boosheden en valsheden daardoor van een geheel ander geslacht.

Zij die echter zodanig zijn dat zij gezaligd kunnen worden, zijn in plaatsen van verwoesting en daar worden zij tot het laatste toe in wanhoop gebracht; want de boosheden en valsheden van dat geslacht kunnen niet anders verwijderd worden en wanneer zij in die staat van wanhoop zijn, roepen zij uit dat zij beesten zijn, wilde dieren, vol van gruwelen,

haatgevoelens en dat zij dus verdoemd zijn; sommigen van hen schreeuwen ook tegen de hemel wanneer zij in zo'n staat zijn; maar dit wordt hun vergeven, omdat het uit wanhoop is; de Heer regelt het zo dat zij zich in deze kwetsende woorden niet dan tot zekere grenzen uitlaten; dezen worden, wanneer zij de uiterste dingen hebben geleden, omdat de lichamelijke dingen dan bij hen als het ware dood zijn, tenslotte gezaligd.

7251. Over hen werd eveneens gezegd dat zij, toen zij op hun aardbol leefden, in een zekere hoogste Schepper hebben geloofd, zonder Middelaar; dezen zijn het die zo worden verwoest en tenslotte gezaligd, na eerst onderricht te hebben ontvangen en hebben aanvaard dat de Heer de enige God, Heiland en Middelaar is.

Ik heb hen horen belijden dat zij zonder Middelaar nooit gezaligd zouden kunnen worden, omdat zij vuil en onwaardig zijn.

Ik zag ook sommigen van hen, nadat zij de uiterste dingen hadden ondergaan, opgeheven in de hemel en toen zij daar waren opgenomen, bemerkte ik zo'n tedere blijdschap bij hen, dat het mij tot tranen toe roerde.

7252. De inwoners en de geesten van Venus die aan het andere deel van die aardbol verschijnen, zijn van een bijna tegenovergestelde aard; zij zijn immers zachtaardig en menselijk; het werd door de Heer toegestaan dat enige geesten van daar tot mij kwamen; zij verschenen toen dicht bij mijn hoofd, terwijl zij met mij spraken, zeiden zij dat zij, toen zij in de wereld waren, onze Heer als hun enige God hadden erkend en dat zij dit des te meer nu erkennen; zij zeiden, dat zij Hem op hun aardbol hadden gezien, wandelend onder hen en zij beeldden het eveneens uit hoe zij Hem hadden gezien.

7253. Deze geesten hebben in de Grootste Mens betrekking op het geheugen van stoffelijke zaken die overeenstemmen met het geheugen van onstoffelijke zaken, die het geheugen van de geesten van Mercurius samenstellen; zie de beschrijving van de geesten van Mercurius in nr. 7170.

7254. Aan het einde van het volgende hoofdstuk zal worden gesproken over de inwoners en de geesten van de planneet Mars.

Einde van het zesde hoofdstuk.

